

Лекція

Методи та прилади вимірювання рівня

1. Методи вимірювання рівня.

Під **вимірюванням рівня** розуміється індикація положення розділу двох середовищ різної щільності відносно якої-небудь горизонтальної поверхні, прийнятої за початок відліку. Прилади, які виконують цю задачу, називаються **рівнемірами**.

Методи вимірювання рівня: 1) поплавцевий, 2) буйковий, 3) гідростатичний, електричні і ін.

2. Поплавцевий метод вимірювання рівня.

Поплавцевий рівнемір побудований за принципом використання виштовхуючої сили рідини. Чутливим елементом є тіло довільної форми (поплавець), плаваючий на поверхні рідини і такий, що має постійне осідання. Поплавець переміщається вертикально разом з рівнем рідини і поточне значення рівня визначається фіксацією положення поплавця.

3. Буйкові рівнеміри.

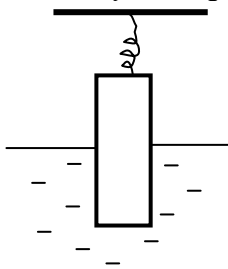

Рис. 1

Дія буйкового рівнеміра заснована на законі Архімеда. Чутливий елемент буйкового рівнеміра - буй - масивне тіло, підвішене вертикально усередині судини, рівень рідини в якому контролюється. По мірі зміни рівня рідини змінюється занурення буя внаслідок компенсації виштовхуючої сили рідини зміною зусилля в підвісці.

Таким чином, за величиною занурення буя судять про рівень рідини в судині. Характеристика буйкового рівнеміра лінійна, а чутливість тим більше, чим більше площа поперечного перетину буя.

4. Гідростатичні рівнеміри.

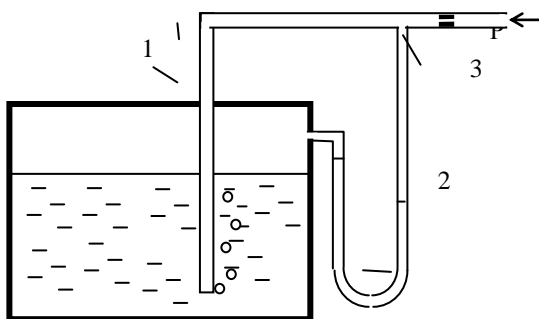

Рис. 2

У цих приладах вимірювання рівня рідини постійної щільності зводиться до вимірювання тиску, створеного стовпом рідини.

Розрізняють п'езометричні рівнеміри і рівнеміри з безпосереднім вимірюванням стовпа рідини.

П'езометричні рівнеміри застосовуються для вимірювання рівня найрізноманітніших, зокрема в'язких і агресивних рідин.

Повітря з п'езометричної трубки 1 барботує через шар рідини. Кількість повітря, що подається під тиском, обмежується дроселем 3 так, щоб швидкість руху його в трубопроводі була мінімально можливою.

Рівень рідини визначається по різниці тиску в дифманометрі 2.

5. Електричні методи вимірювання рівня.

Для вимірювання рівня рідини може бути використана відмінність електричних властивостей рідини і парогазової суміші під нею. Під електричними властивостями розуміються діелектрична проникність і електропровідність речовин.

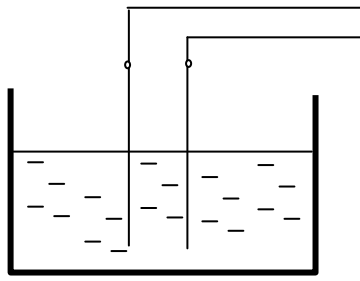

Рис. 3

Кондуктометричний метод вимірювання рівня заснований на вимірюванні електричної провідності первинного перетворювача, залежної від значення рівня.

Ємнісний метод вимірювання заснований на зміні ємності первинного перетворювача залежно від положення рівня вимірюваного середовища. Зазвичай первинний перетворювач виконується у вигляді коаксіальних циліндрових обкладок, занурених у вимірювану рідину. Із зміною рівня рідина заповнює простір між обкладками і тим самим змінює їх електричну ємність. Залежність між рівнем рідини і ємністю пропорційна.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ:

1. Який процес розуміється під вимірюванням рівня?
2. Назвіть основні методи і прилади вимірювання рівня.
3. Які Ви знаєте електричні методи вимірювання рівня?
4. У чому полягає кондуктометричний метод вимірювання рівня?
5. У чому полягає ємнісний метод вимірювання рівня?